

Posudek vedoucí diplomové práce

Téma transcendence ve vzdělávacím programu pro 1. stupeň základní školy a jeho pojetí ve vybraných učebnicích

Ludmila Sobotková

Diplomantka si vybrala téma, kterému nebyl v didaktice primární školy dosud věnován větší prostor. Záměr analyzovat téma transcendence ve vzdělávacím programu a následně vybraných učebnicích, považuji za velmi užitečný. Autorka si dala ještě náročnější cíl, hloubkovou sondou proniknout k dětskému porozumění problematice, a s využitím těchto poznatků navrhnout postup vyučování pro rozvoj přesahu.

Vzhledem k rozpětí práce je celkem pochopitelné, že její jednotlivé části mají různou kvalitu. Teoretická část je zpracována solidně, na základě širšího výběru literatury definuje pojmy, ze kterých má autorka vycházet v empirické části. V první kapitole výzkumné části je ale analýza vzdělávacího programu i vybraných učebnic zpracovaná spíše intuitivně, nevychází přímo z pojetí tématu transcendence z teoretické části. Zejména v rámci analýzy tématu ve vybraných učebnicích se jedná spíše než o sondu do způsobu zpracování o konstatování, zda učebnice k tématu směřuje pozornost nebo zda podněcuje k další práci. Bohužel tato část je podstatnou součástí diplomové práce.

V druhé kapitole výzkumné části oceňuji různorodost zkoumaného vzorku, diplomantka oslovila řadu škol různého typu. Bohužel bližší charakteristiku vzorku, stejně jako popis kritéria výběru, v práci postrádám. Výzkumné otázky jsou podle mého názoru zvoleny vhodně a jejich výběr je vždy náležitě zdůvodněn. Ze záznamu otázek a odpovědí respondentů v průběhu rozhovoru je zřejmé, že autorka přistupovala k respondentům vstřícně, citlivě a dokázala v průběhu rozhovoru reagovat na odpovědi respondentů. Schopnost přizpůsobovat během rozhovoru otázky respondentům, navazovat na jejich předchozí odpovědi, a jít do hloubky tématu, není zdaleka samozřejmou, vyžaduje zkušenost, kterou studentka na závěru pregraduální přípravy mít nemůže. Úroveň, na které tuto část diplomantka zvládla, považuji za velmi dobrou. Další zpracování a interpretace dat je náročným úkolem, který vyžaduje studium a zkušenost. Diplomantka zde postupovala

opět spíše intuitivně, vzhledem k absenci zkušenosti s kvalitativním výzkumem během studia a obsahové šíři celé práce nepovažuji tyto nedostatky za zásadní.

Doporučení pro výuku jsou formulována nezávisle na zjištění výzkumné sondy. Jedná se spíše o obecná doporučení, která nevyužívají poznatky z literatury, se kterou diplomantka pracovala ani z vlastní výzkumné práce.

Vzhledem k tomu že se jedná o stanovený cíl v úvodu práce, měla by diplomantka tyto nedostatky doplnit v rámci obhajoby.

Přes výše uvedené připomínky práci k obhajobě **doporučuji**.

Otázka k obhajobě:

Charakterizujte, v čem se Váš pohled na téma vertikální transcendence po zpracování diplomové práce změnil.

Představte konkrétnější návrh otázek a úkolů pro výuku tak, aby vycházely z Vašich zjištění z výzkumné části.

V Praze 2. 9. 2016

Katedra občanské výchovy a filosofie

ing. Michaela Dvořáková, PhD.